

ARNHEMSCHE COURANT.

DONDERDAG 20 JULI.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal
 a week wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dings-
 dag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5
 in de drie maanden.

De prijs der Advertentien is, van een regel
 engels f 1.00, en voor elken regel, daarboven f 0.25
 centen, behalve 35 centen zegelgeld, voor elke
 plaatsing.

De afloop der verkiezingen.

De afloop der verkiezingen is het land van beleefdheid bij voor-
 waar. Algemeen is men overtuigd, dat vele leden
 der Staten-Generaal niet voldoen aan de eischen,
 die men aan eene goede vertegenwoordiging doen
 mag. Algemeen erkent men, dat zeer velen te
 weinig bekwaamheden, te weinig onafhankelijk-
 heid van karakter en oordeel, te weinig geestkracht
 bezitten om met grond van hen veel goeds te ver-
 wachten. Doch men herkijst hen echter, dewijl
 men het zoo onbeleefd vindt om aan menschen,
 die anders persoonlijke achting verdienen, zulk
 een bewijs van ontevredenheid of verminderd ver-
 trouwen te geven. Men ziet daarin eene beledig-
 ing en wil liever het vaderland te gronde laten
 gaan dan zoo onbeleefd te zijn.

Dat gevoel van beleefdheid wederhield waarschijn-
 de Staten van Gelderland, Limburg, Zeeland,
 Noord-Holland en Noord-Brabant, om bij deze
 gelegenheid de heeren VAN NAGELL, CORNELI, DE
 BUCKER, CORVER HOOFD, ROMME en TUIJL VAN
 RIEMSDIJK en LEENDE door andere te doen vervangen.
 Het gerief van geen dier heeren zou anders voor
 de Kamer een groot gemis geweest zijn, en eene
 provincie aan het achter wezen, waar men
 eerder geene betere te kunnen afzenden.

De heeren LUZAC, VAN GOLTSTEIN, NEDERMEIJER
 VAN ROSENTHAL, VAN PANHUIS, TROMP, verdienen
 zeker beter, al was het niet allen in gelijke
 mate, de onderscheiding eener herkiezing. Ook de
 heeren GEVERS VAN ENDEGEEST en VERWEIJ-MEJAN
 werden in Zuid-Holland herkozen. Zelfs deed zich
 naar dit zonderlinge op, dat de heer LUZAC vier
 stemmen minder had dan de heer GEVERS. Men
 heeft moeite te begrijpen, wat deze laatste ver-
 rigt heeft, dat hem eenig regt geven zou, om zich
 boven den heer LUZAC geplaatst te zien. Geen en-
 delig lid onzer vertegenwoordiging kan zoo gerust
 zenen blik achterwaarts op zijne parlementaire loop-
 baan werpen als de heer LUZAC. Velen heeft hij
 naast zich de rol van renegaten zien spelen. Hij
 mag zich beroemen van thans dezelfde te wezen,
 welke hij vroeger was; met vastheid steeds de-
 zelfde gedragslijn te hebben gevolgd. Willen de
 heeren GEVERS en VERWEIJ-MEJAN zich het nieuwe
 bewijs van vertrouwen waardig maken, dat de
 Staten van Zuid-Holland hun schonken, het voor-
 beeld van den heer LUZAC kan hun den weg daar-
 toe toonen.

Meer onafhankelijkheid dan vroeger vinde men
 nu; geene aarzeling, geene zwakheid doe hen,
 onlangs den heer VERWEIJ-MEJAN bij de con-
 stitueerwetten, na, op de uitmuntendste wijs, de vol-
 kerkeerdheid, zoo met betrekking tot begin-
 sel als tot wijze van uitvoering, het ontwijfelbaar
 noodzakelijk een wets-ontwerp te hebben aangevoerd,
 en althans met zich kunne stem voor te behouden.
 Vriesland, Groningen, Overijssel, zullen ieder
 een nieuw lid naar de Kamer zenden, de heeren
 TRILING, WESLING en DUYMAER VAN TWIST. Van
 den eersten en laatste spreekt men zeer veel goed;
 wij hopen, dat na ondervinding dit niet toegen-
 ken zal. De heer TRILING schijnt minder bekend,

Aan Noord-Brabant heeft de dood van den heer
 VAN TUYLL de gelegenheid geopend, zome nieuwe,
 betere keus te doen. Zij zij geen blijk van achting
 voor persoonlijke hoedanigheden, hoedanig de Noord-
 Brabander zich verheugde dat den heer VAN TUYLL
 ten deel gevallen was. Andere hoedanigheden
 worden hier geleverd, welke niet alleen den
 bijzonderen persoon vereeren, maar ook voor het
 algemeen van nut zijn kunnen. De Staten van
 Noord-Brabant behoeven niet ver te zoeken. Bij
 de laatste verkiezing werden slechts enkele stem-
 men gegeven aan iemand, die er zeker zeer vele
 scheen te verdienen, aan eenen der bekwaamste
 leden van de dubbele Kamer, die cordaatheid
 genoeg bezat om zich met een zeer gering aantal
 medeleden tegen alle halve maatregelen te ver-
 zetten. Noord-Brabant kan zeker aan de Tweede
 Kamer geen beter geschenk doen dan haar den
 heer STORM als medelid toe te voegen.

Zuid-Holland moest, zoodra het meende den
 heer VAN HOORN VAN BURGH, uit hoofde van zijne
 betrekking als lid van den raad van state, niet te
 moeten verkiezen, twee nieuwe leden benoemen.
 Een werd er evenwel slechts gekozen, de heer DE
 MONCHY. Deze heer, welke zeer weinig bekend
 schijnt te zijn, zal waarschijnlijk met den heer
 VAN RYCKEVORSEL den handelsstand in de Kamer
 moeten vertegenwoordigen: in een land van koop-
 handel zijn twee kooplieden in de Kamer niet te
 veel. De andere plaats bleef onvervuld. Van de
 drie en tachtig leden verklaarden zich zeven en
 dertig voor den heer FABER VAN RIEMSDIJK en dus
 zes en veertig tegen dien heer; hetzelfde had plaats
 met den hoogleeraar THORBECKE. Ook dan zelfs,
 wanneer, volgens de grondwet, bij staking van stem-
 men, de oudste in jaren gekozen kon heeten, zou hier
 geen hunner verkozen zijn, want beiden hadden
 eene vrij aanzienlijke meerderheid tegen zich en
 slechts de minderheid voor zich.

De stemming der Staten van Zuid-Holland is
 echter in vele opzichten bedroevend en vernietigt
 de hoop, die men eenigen tijd van die provincie
 had. Men mag denken zoo als men wil, — twijfel
 kan er wel bij niemand bestaan of de tegenwoordig
 meer algemeene kennis onzer grondwet en hare
 meer naauwgezette opvolging heeft men vooral
 aan den heer THORBECKE te danken. De invloed,
 welchen zijne beschouwingen der grondwet op
 het algemeen gehad hebben, is buitengemeen ge-
 weest. Waar men vroeger niet aan dacht, twij-
 felt thans niemand meer. Wat vroeger een gesloten
 boek was, is thans voor ieder geopend. Op zeer
 vele, op de belangrijkste punten ontstak hij een
 nieuw licht, het licht der zuiverste kritiek. Wat
 onder een jaren lange verkeerde doch door niemand
 wedersprokene praktijk verbasterd en verborgen
 was, is door hem in zijne zuiverheid hersteld en
 zoo duidelijk voor oogen geplaatst, dat niemand zich
 begrijpen kan, hoe het vroegere eens mogelijk ge-
 weest is. Zeer achtelijk zijn wij nog op den weg
 der constitutionele beschouwing, maar echter heeft
 hij in de vier jaren, welke sedert de eerste uit-
 gaaft zijner Aanteekening op de grondwet, verlopen,
 ons reuzenschreden voorwaarts doen gaan. Niemand,

aan wien het vaderland zoo veel te danken heeft;
 niemand, van wien het zoo veel te verwachten mag.
 Ieder erkent dit; niemand zou het durven ontken-
 nen, — en ziet, jaren lang laat men verloop en eer men
 er om denkt, van die zeldzame talenten voor het va-
 derland onmiddellijk voordeel te trekken; en eindelijk
 zijn er van eene vergadering van drie en tachtig
 leden slechts zeven en dertig, die hunne stem
 geven; zeven en dertig verklaren zich voor
 eenen anderen en negen vinden geen van die beide
 heeren bekwaam genoeg voor 's lands vertegenwoor-
 diging. Wien zouden deze dan toch wel willen
 verkiezen? En wien stelden zeven en dertig leden
 tegen den heer THORBECKE over? Den heer FABER
 VAN RIEMSDIJK. Sterker contrast was moeilijk te
 vinden. Men roemt dien heer als een groot
 geleerde, als den bekwaamsten advocaat van het
 land. Wij willen het gelooven, en onderstellen
 dat die bekwaamheden niet tegen zouden vallen,
 gelijk in andere gevallen, helaas, gebeurd is,
 wanneer men aanzienlijke staatsbetrekkingen aan
 advocaten van eenigen naam meende te mogen op-
 dragen. Wij willen gelooven, dat het niet blijken
 zou, dat ook hier de naam een slechte waarborg
 voor de bekwaamheden is; dat de chicanegest
 onzer advocaten verborgen blijven zou en de voort-
 durende beschouwing van enkele punten hem van
 het overzigt over het geheel niet zoudt betoofd hebben.
 Maar hoe is het mogelijk, dat men in eenen tijd,
 in welchen men alle schuld van onzen tegenwoordigen
 toestand op de vorige regering tracht te werpen,
 juist iemand kiest, van wien het bekend is, dat
 hij bij herhaling door die regering geberigd is en
 bij haar zeer grooten invloed bezat. Het is alsof
 men den heer VAN DEN BOSCH wilde troosten en
 eenen lotgenoot in zijn ongeluk wilde schenken.
 Beide hebben dan ook de zeldzame eer gehad, van
 door de minderheid der Staten verkozen te wor-
 den. Maar wanneer heeft de heer FABER VAN
 RIEMSDIJK zijne staatkundige bekwaamheden, zijne
 kennis in het staatsregt getoond? Wil men hem
 het voetspoor van anderen laten volgen, die mis-
 schien in privaatrecht zeer bekwaam, waar het
 publiek regt geldt, deraisonneren? Of is zijn
 karakter zoo boven alles voortreffelijk, zijn ge-
 drag zoo vlekkeloos, dat dit alleen het gemis
 aan ervaring in die vakken, tot welker toepassing
 de vertegenwoordiging dagelijks geroepen wordt,
 zou moeten vergoeden? Deze en zeer veel andere
 redenen hadden het voor de eer der Staten van
 Zuid-Holland wenschelijk gemaakt, dat men althans
 eenen anderen, meer waardigen persoon tegen
 den heer THORBECKE overgesteld had.

Uit de keus van den heer VAN DEN BOSCH en
 van zijnen vriend en medebestuurder der maat-
 schappij van weldadigheid, FABER VAN RIEMSDIJK,
 is dit echter duidelijk, dat zich in de Staten van
 Zuid-Holland eene zekere, vrij sterke partij ge-
 vormd heeft, welke de terugkeering van het oude
 wil, vijandig, en met inspanning van alle krachten,
 zich tegen allen vooruitgang overstelt.

ITALIE.

Uit Sicilië, 30 juni. Omtrent het nieuwe handelsverdrag met Engeland wordt uit Napels gemeld, dat de onderhandelingen geëindigd zijn, een ontwerp van het verdrag naar Londen gezonden en van daar teruggekomen is, vergezeld van aanmerkingen, vermoedelijk ondersteund door zulke goede onomstoetelijke gronden, waartegen de Napelsche commissarissen en ministers niets kunnen inbrengen. Wat de Fransche Kamers echter van zulk eene schending der bepalingen van het verdrag van 1816 zeggen zullen, is eene andere vraag. Gelijk men weet, werd destijds bepaald, dat Engeland, Frankrijk en Spanje, de eerste als beschermende, de beide laatsten als verwante mogendheden boven alle andere begunstigd zouden zijn.

PRUISSEN.

Berlijn. Nadat een groot gedeelte der bevoegdheid van het voormalig censuur-ministerie aan het opper-censuur-geregt is overgedragen, en dit niet gebonden is aan de voorschriften, vroeger aan de administratieve ambtenaren gegeven, maar alleen naar de wet te voornissen heeft, zoo was de noodzakelijkheid ontstaan om aan sommige dier voorschriften, wier handhaving noodig is, wetskracht te verleenen, en aan de wetgeving op de pers meer duidelijkheid en vastheid, en hierdoor aan de schrijvers en uitgevers meer zekerheid te geven. Ten gevolge hiervan zijn door kabinets-orde van 23 februari dezes jaars eenige bepalingen vastgesteld. Onder anderen wordt daarin bepaald, dat werken en drukschriften, welke onder het gezag der academie van wetenschappen en binnenlandsche universiteiten verschijnen, geene goedkeuring der censuur noodig hebben; dat buitenlandsche uitgekomen werken, welke verboden of verbeurd verklaard worden, binnen drie dagen naar buitenlandsche moeten worden terug gezonden, en slechts ingeval van nalatigheid in beslag genomen en vernietigd mogen worden. Dat bij het verbod van een onder binnenlandsche censuur gedrukt werk, de staat tot schadeoostelling der betrokkenen (onder voorbehoud van verhaal op de nalatige censoren) verplicht is. Bij het verbod van een censuurvrij werk vindt slechts dan schadeoostelling plaats, wanneer men kan aannemen, dat de uitgever het gevaar, dat uit het werk voor het algemeen welzijn kan voortvloeijen, niet vooruit heeft kunnen zien. De beslissing over het bedrag der schadeoostelling komt aan de gewone rechtbanken toe. Vergunningen tot de uitgave van een dagblad worden door den minister van binnenlandsche zaken verleend, en kunnen slechts door een vonnis van het opper-censuur-geregt worden ingetrokken, en alleen in geval dat de uitgever de censuur tracht te ontduiken, of duidelijk doet blijken van volhardende pogingen om voor misdadige en onwettige artikelen verlof tot drukken te bekomen. De intrekking der vergunning zal echter niet terstond bij het eerste geval van misbruik, maar eerst na voorafgegane vruchteloze waarschuwing en veroordeeling in eene geldboete van 50 tot 100 thaler, dus ten minste na de derde overtreding plaats grijpen. Wanneer over een dagblad een verantwoordelijk redacteur gesteld is, zoo beveelt het opper-censuur-geregt, in plaats van eene intrekking der concessie, de verwijdering des redacteurs, en deze mag dan binnen 5 jaren bij geene redactie van eenig inlandsch tijdschrift worden aangesteld. De uitgever van een dagblad is verplicht officiële teregtwijzingen of beantwoordingen van in zijn blad geplaatste artikelen, op verlangen van het bestuur, in het volgend nummer, zonder bijvoegselen of weglatingen, op te nemen. Vorenstaande bepalingen zijn ook toepasselijk op tijdschriften, waaronder echter slechts zoodanige geschriften verstaan worden, die dagelijks, of binnen andere bepaalde tijdruimten van minder dan eene maand, verschijnen, en niet bestemd zijn om een geheel, gesloten werk te vormen. Voor geschriften van dezen aard, welke maandelijks of na langere termijnen verschijnen, is geene vergunning noodig.

ENGELAND.

Londen, 15 juli. Wij hebben heden tijdingen ontvangen van Otahiti tot den 17den februarij II. Dezelve melden, dat de Franschen aldaar met leede oogen gezien waren. De koningin Pomare zoude verklaard hebben, dat zij de Franschen nimmer als beheerschers zoude erkennen, en dat, indien zij haar grondgebied mogten blijven in bezit houden, zij hare residentie zoude vestigen bij een' harer bloedverwanten, die eenige

der naburige eilanden regert. In de vorige maand was aldaar aangekomen het Engelsche oorlogschip *Talbot*, kapitein *Thompson*, wiens bescherming de koningin ingeroepen, en die zulks ook toegestaan had. H. M. had alstoen geweigerd de Fransche vlag van het fort te doen afsteken, ofschoon die vlag vroeger aldaar dagelijks was getooschen geworden. De bevelhebber van het Fransche oorlogschip had daarop gedreigd de stad te beschieten, welke bedreiging door den kapitein *Thompson* beantwoord werd, met de verklaring, dat hij terug zoude varen, hijsdien die bedreiging ten uitvoer gelegd werd. De Fransche bevelhebber had geëindigd met eenige matrozen aan wal te zenden om aan zijne eischen gevolg te doen geven. De *Talbot* verwijderde zich daarop, om van zijnen admiraal nieuwe instructiën te vragen, ten aanzien van de door koningin Pomare ingeroepene bescherming.

NOORD-AMERIKA.

New-York, 15 juni. In den staat van Illinois is onlangs als valsche munter gearresteerd geworden iemand, genaamd *Robison*; bij het doorzoeken van zijne papieren zijn brieven gevonden van zes, alle nog in leven zijnde vrouwen, die hij allen plegtig in kerken van onderscheiden graafschappen der Vereenigde-Staten getrouwd heeft; allen beklagen zich van door hem verlaten te zijn. Tijdens zijne arrestatie hield hij het met een meisje, hetwelk hij denkelijk van voornemen was tot zevende vrouwtje te nemen.

FRANKRIJK.

Parijs, 16 juli. In de kleine hofhouding van *Maria Christina* is vastgesteld geworden, dat zij Parijs zoude verlaten om naar Madrid terug te keeren, den zelfden dag, waarop de hoofdstad niet langer in de magt van *Espartero* zoude zijn. De meest omzigtigen onder hare raadgevers trachten haar echter te bewegen, niet onoverlegd een zoodanigen stap te doen, die noodwendig de eensgezindheid der insurrectionele partij zou ten gevolge hebben, welke eensgezindheid tot dusverre alleen daarom niet is verbroken, vermits de naam van *Maria Christina* niet is genoemd geworden.

Parijs, 17 juli. Telegrafische dépêche: De *Gaceta* van Madrid van den 10den verklaart, dat het onwaar is, dat het gouvernement zoude voornemens zijn, de koningin en hare zuster te ontvoeren. Die van den 11den zegt stellig, dat H. M. en de infante de hoofdstad niet zullen verlaten. — Den 11den is Madrid in staat van oorlog verklaard. De stormmarsch was geslagen, de militie stond onder de wapens, de troepen van den generaal *Aspiroz* bezetteden Galapagar, el Pardo en de omstreken. — De generaal van *Halen* bevond zich den 7den te Carmona. Sevilla heeft hem hare poorten niet geopend, hij heeft zijne rigting naar Alcalá, op den weg naar Cadix, genomen. De regent was den 10den te Val-de-Penas. — De kolonel *Prim* is den 12den, met 5500 man infanterie en 200 man ruitery van Fraga naar Mequinenza getrokken. — Den 13den was *Zurbano* uit Sarragossa aan de spits van 14 bataljons opgerukt.

— Een brief van Madrid van 10 juli houdt het volgende in: Gedurende den ganschen nacht zijn de autoriteiten en een gedeelte der nationale garde op de been geweest. De troepen van ons garnizoen zijn gisteren vertrokken, zonder dat sedert eenig bericht is uitgegeven wegens de rigting, welke zij hebben genomen. Gedurende den dag is op alle hoeken der straten het bevelschrift aangeplakt, waarbij Madrid in staat van beleg is verklaard. De laatste beweging van den regent naar Balozota, een dorp tusschen Albacete en Manzanarez, doet zien, dat hij alle voornemen heeft opgegeven om tegen Valencia op te rukken. Hij trekt naar Andalusië. Het stelijk bestuur neemt krachtige maatregelen om de orde te handhaven, uit vrees dat de beweging van *Aspiroz* naar de zijde van Guadarama eenige onderneming te Madrid mogt uitlokken. Men verhaalt, dat *Concha*, die de gemoederen te Grenada niet bijzonder voor zich heeft gestemd gevonden, naar Sevilla is gemarcheerd. De brigade-generaal *Enria* is met de hem getrouw gebleven krijgsmagt te Alcalá de Lenares, 4 mijlen van Madrid, gearriveerd. De kleine kolonne nationale garde, die naar Alcalá was vertrokken, is in de hoofdstad teruggekeerd.

In den *Constitutionnel*, van Barcelona, van den 12den, leest men:

Narvaez heeft te Catalaqui eene wapenschouw gehouden over 12000 man infanterie en 1000 man cavalerie, waarvan slechts de helft, 500 man, bereden. Hij rukt, met geforceerde marschen, op Madrid aan,

om de ontvoering der koningin en van hare zuster beletten.

BELGIE.

Brussel, 17 juli. De heer *Rochussen*, buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris der Nederlanden bij het Belgische hof, is gisteren avond aan het hof *Belleuue* afgestapt, komende van 's Gravenhage.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 17 juli. Men verzekert, zegt de *Nieuwsbode*, dat, in weerwille der door van *Stent* afgelegde bekentenis van schuld, echter niet is of zal worden gedisesteerd van de gedane voorziening in cassatie, welke door den verdediger, den heer mr. *Metman*, vóór de bekentenis was aangeteekend. Ten gevolge daarvan zijn dan ook bereids de processtukken bij den Hoogen Raad der Nederlanden ingekomen doch niet vergezeld van eene memorie van cassatie, waaruit men meent te mogen opmaken, dat de verdediger, na de bekentenis van schuld, het van zijne pligt gerekend heeft, geene verdere pogingen tot vernietiging van het gewezen arrest te kunnen of mogen aanwenden, welke nu, zelfs bij volkomen triomf van den Hoogen Raad, tot geen doel zou leiden. Men wil dat voormelde zaak niet voor de Kamer van vacantiën van den Hoogen Raad (die tot den laatsten augustus zitting heeft), zal worden behandeld.

— De maatschappij van Vlaamsche letteroefening heeft den 5den dezer tot hare corresponderende leden benoemd de heeren: *J. N. Schrant*, roomsch-katholiek priester en professor te Leiden; *H. Tollens*, letterkundige te Rotterdam; *J. Geel*, professor te Leiden; *N. Beets*, predikant te Heemstede, en *J. van Lennep*, letterkundige te Amsterdam.

Tilburg, 17 juli. Naar men verneemt heeft er den 15den dezer in de gemeente Moergestel een vreschrikkelijk ongeluk plaats gehad.

De knecht van den watermolenaar aldaar, des avonds de raderen van den molen willende ophouden om dezelve daardoor buiten werking te stellen, heeft het ongeluk daar tusschen te geraken; de molenaar, vermoedende dat zijn knecht de werkzaamheden zoo als gewoonlijk had verigt, gaat ter rust, en des morgens den knecht niet hoorende of ziende, blijkt hem in het naar den molen gaan, dat dezelve door met de kleederen aan een der raderen geraakt te zijn, op eene vreschrikkelijke wijze was verplet en omgekomen, en alhoewel meer naar eene menschelijke gedaante geleek.

Utrecht, 17 juli. In de vergadering van de provinciale staten, op zaterdag den 15den dezer gehouden, is met 28 van 32 stemmen goedgekeurd de voordragt, om van wege de provincie aan de hoogeschool toe te staan voor den tijd van tien jaren, eene subsidie van vijf duizend guldens jaarlijks.

Voorts is in dezelfde vergadering de geprojecteerde afsluiting van den IJssel met 28 van de 32 stemmen aangenomen en gearresteerd een nieuw reglement voor de vereening en voor de schouwing.

Naar men verneemt is ook van stadswege eene som van f5000 ten behoeve van de hoogeschool toegestaan.

Arnhem, 19 juli. Ter vervulling van twee bestaande vacatures in het personeel der *Commissie van geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Gelderland*, zijn twee dubbeltallen geformeerd en aan de bevoegde autoriteit voorgedragen; namelijk de heeren *P. C. Canter de Munck*, te Arnhem, en *van Rossum* te Tiel; en *Schatterkerken* te Doesborgh, en *Roël* te Nijmegen.

VERGADERING DER PROVINCIALE STATEN VAN GRONINGEN.

Zitting van Vrijdag 14 juli 1843.

Opening ten 11 ure. — Tegenwoordig 33 leden. Na de lezing en goedkeuring der notulen van de vorige vergadering, brengen 10. de gecommitteerden omtrent de beveiliging van den polder, het Panters Uiterdijk, nabij Vierhuizen gelegen, hun rapport en adviserende de meerderheid tot het verleenen eene jaarlijksche bijdrage uit de provinciale fondsen, aan de herziening der grondslagen van het kadaster, de minderheid tot het weigeren daarvan. — De vergadering zich genoegzaam toegelicht achtende, wordt het gevoelen der minderheid bij stemming aangenomen en alzoo het gedaan verzoek gewezen van de hand.

Wordt voorts in discussie gesteld:
2o. het rapport en de aanvraag van eenige voorsieningen tot subsidie uit de provinciale fondsen, — en het gevolgde hetzelfde besluten te verleenen aan hen te men f 550;
3o. de voordragt van gedeputeerde staten tot

bouwen van een huis van arrest, enz. te Winschoten; conform hetzelfde besloten, deze zaak in advies te houden, tot dat de plannen, bestekken, enz. gereed zullen zijn, de kosten geraamd en de bijdragen der plaats stellingen zijn bepaald;

40. het ontwerp der begroting van inkomsten en middelen, uitgaven en behoeften over 1844.

Hetzelve bevat aan inkomsten eene totale som van f 213,465.62

aan uitgaven » 213,425.92

Batig slot f 39.70

In het rapport op hetzelfde werd voorgesteld, of de aans geheven wordende buitengewone opcenten op nieuw voor de dienst van 1844 aan te vragen, en daarvan te behouden de som, voor kunstwegen uitgetrokken, of eene vermindering van opcenten voor te stellen, het daarvoor uitgetrokken bedrag. Bij de stemming verklaarden zich 28 voor het eerste, hetwelk alzoo werd vastgesteld; waarna het ontwerp zelf mede werd aangenomen;

50. het suppletioir reglement tot heffing eener plaatselijke belasting op den wijn in de gemeenten te lande; zonder verandering aangenomen;

60. het reglement op het afslappen en instroomen van het water uit het Boterdiep, in voege door gedeputeerde staten was overgelegd en voorgedragen; met eene kleine verandering, door de commissie voorgesteld, aangenomen;

70. de instructie tot invordering der hoofdelijke omgagen in de gemeenten te lande, na lange discussiën, zoo omtrent het recht van appel op gedeputeerde staten in geval van reclame, de bepaalde termijnen van invordering als de grondslag van heffing; zonder verandering met 22 tegen 12 stemmen aangenomen;

80. omtrent het in-beheer en onderhoud overnemen van den weg van Stroobos naar Groningen, is het advies der commissie, om bij missive de bezwaren daartegen voor de provincie aan Z. Exc. den minister van bin- nenslandsche zaken open te leggen, en aan te bieden de overname, tegen eene aanzienlijke tegemoetkoming, hetzij eens, hetzij jaarlijks, van wege het rijk te effectueeren; aangenomen en het concept daartoe gearresteerd.

90. Geene zaken meer te behandelen zijnde, heeft de heer staatsraad-gouverneur de vergadering in naam des konings gesloten.

VERGADERING DER PROVINCIALE STATEN VAN GELDERLAND.

Zitting van Zaterdag 15 juli.

Ten ruim 10 ure in den voormiddag, liet de staatsraad-gouverneur van Gelderland, ter vergadering van de provinciale staten van die provincie, de namen der leden door den heer L. A. J. W. baron Sloet, als de werkzaamheden van den griffier waarnemende, oplezen. Daarbij werden afwezend bevonden de heeren: S. baron van Eck van Oostbeek, C. S. W. J. baron van Nagell van Wisch, B. F. W. baron Westerholt van Hackforth, J. H. L. J. baron Sweerts de Landas, R. E. baron van Dorth tot i Medler, S. F. A. baron van Pallandt van Oud-Beijerland, J. A. P. baron van Brakell van Wardenoyen, O. baron van Wassenaar Katwijk, J. A. Kretschmar van Feen, R. A. J. baron van Ittersum, W. J. E. baron van Lijnden, D. L. baron van Brakell tot den Brakell en Vredestein, A. W. C. baron van Nagell van Ampsen, F. C. T. baron d'Isendoorn à Blois tot Cannenburg, H. J. C. J. baron van Heeckeren van Enghuizen, G. L. G. H. graaf van Ranzow van Meinerswijk, A. F. baron Sloet van Zwanenburg, H. J. baron Schim- melpenninck van der Oije, mr. W. C. Ketjen, mr. A. F. C. van Trojen, mr. F. P. Bijleveld, R. O. H. van Manen, B. Heijmeriks, mr. H. J. Thooft, mr. E. G. Ardesch, P. van der Breggen, W. Coops, J. A. Hummelinck, F. H. A. P. van Erckelens, H. J. op ten Noort, M. P. A. Roos van Hoytema, S. van de Graaff, mr. N. S. van Meurs, mr. R. J. van den Gheijn, G. A. van Barneveld van Meieren en Geldermalsen, mr. P. P. Everis, A. F. Roelvink, P. T. Engelenburg, mr. G. W. van der Feltz, A. baron van der Borch van Vorden, mr. J. G. Francken, mr. H. F. van Meurs, M. J. Versteeg, J. B. Roelvink Wzn. en mr. H. J. Bijck- meester.

Daar er slechts 45 leden aanwezig zijn, gaan deze, als de grootste helft der leden van de staten niet uitmakende, weder uiteen.

De heer gouverneur zegt de volgende vergadering te zullen beleggen tegen woensdag 19 juli 1843, ten 11 ure des voormiddags

Zitting van woensdag 19 juli.

In deze vergadering waren slechts 10 leden tegenwoordig, te weten de heeren: J. A. Kretschmar van Ranzow van Meinerswijk, C. L. C. H. grave van Ranzow van Meinerswijk, J. F. H. J. E. Mac- coby, mr. J. M. de Kempenaer, mr. J. J. van Meeselt, mr. A. C. Visscher Botricius, L. J. C. Nispen, J. baron van Pallandt van Wulfort

en G. W. baron van Zuylen van Nieuvelt. — Er ontbraken dus TACHTIE leden, en daaronder een lid van gedeputeerde staten.

Ingezonden stukken.

Aanstaande afstreding der burgemeesters ten platten lande.

Naar de voorschriften van het reglement op het bestuur ten platten lande, in den jare 1825, in de onderscheidene provincien ingevoerd, treden de burgemeesters der gemeenten met de 6 jaren af, doch zijn telkens op nieuw benoembaar. Deze bepaling, met het heilzame doel ingevoerd, om zich op eene gemakkelijke en min kwetsende wijze te ontdoen van zoodanige hoofden der gemeente, welke door gedrag of achteloosheid billijke klagten hadden doen rijzen, had tot heden aan die bestemming beantwoord; de burgemeesters werden in den regel gecontinueerd, en waar zich hier of daar eene uitzondering voordeed, was zij door omstandigheden noodzakelijk geworden; niettegenstaande het burgemeesterschap, ten gevolge der gedachte bepaling, niet meer is dan eene commissie voor den tijd van 6 jaren, bleef zij als eene permanente betrekking beschouwd worden.

Thans echter schijnt men aan deze bepaling eene ruime toepassing te willen geven, ja eene uitbreiding, welke door de billijkheid, rechtvaardigheid en gezonde uitlegkunde als om strijd wordt gewraakt. Er wordt toch vrij algemeen verzekerd, dat de regering het voornemen koestert, om bij de aanstaande afstreding der burgemeesters ten platten lande, op primo januari 1844, de zoodanigen niet weder te benoemen, welke tevens met den post van notaris bekleed zijn, ten zij men mogt verkiezen deze laatste betrekking neder te leggen; en dezen maatregel ook op hen toe te passen, die reeds vóór de invoering der zes-jarige vernieuwing in 1825 beide ambten te zamen bezaten, en wel, omdat art. 8 der wet op het notaris-ambt, van 9 juli 1842, de vereeniging dezer beide betrekkingen verbiedt. Het zal wel bij niemand, der zake kundig, eenige tegenspraak ontmoeten, dat, gelijk alle cumulatie van posten in het welbegrepen belang van den staat en der ingezetenen, zoo veel mogelijk, behoort te worden geweerd, het bedoelde verbod van artikel 8, als beginsel, aliezins heilzaam is, en niet te gestreng kan worden toegepast, echter altijd behoudens bestaande en welverkrege ne regten. Niemand kan het onrechtvaardig noemen, noch overkrenking van rechten klagen, indien de burgemeesters, welke na het jaar 1825, en dus onder de vigeur der zes-jarige vernieuwing, tot het burgemeesterschap geroepen werden, op 1 januari eerskomende dezen post aan een ander zien opdragen, hoeyeel aanspraak op continuatie eene getrouwe pligtsvervulling hun overigens ook geven mogt. Zij waren bepaaldelijk voor 6 jaren aangesteld, en deze termijn met ultimo december 1843 verstreken zijnde, is hunne bediening van zelf vervallen; doch geheel anders is het gelegen met de burgemeesters, welker aanstellingen van voor 1825 dagteekenen, vermits, de zes-jarige vernieuwingen toen geheel onbekend zijnde, de benoemingen *ad vitam* geschied zijn. Deze aanstellingen, nimmer ingetrokken en alsnog in volle kracht bestaande, behooren die ambtenaren hunne bedieningen te waarborgen, al mogten zij bij den aanvang van het volgende jaar geen nieuwe benoeming bekomen. Dit verkregen recht behoort de regering te eerbiedigen, gelijk de aangehaalde wet op het notaris-ambt, wel verre van zoodanig misbruik van gezag voor te schrijven, de eerbiediging der bestaande ambten opzettelijk heeft beoogd, wordende in art. 75 alinea 2 dier wet gezegd: »de zoodanigen (notarissen) die met hun ambt bedieningen, welke daarmede, volgens artikel 8 der wet, onbestaanbaar zijn, vereenigen, zullen dezelve kunnen blijven bekleeden." Zoo lang de regering nog eenigen eerbied blijft koesteren voor de wetten des rijks; zoo lang men niet zelf wil vertreden, wat men nog slechts weinige maanden geleden uit eerbied voor bestaande regten en getrouwe ambtenaren tot wet verheven heeft, — moet deze bepaling tot volkomen bescherming verstrekken van al die burgemeesters, welke voor 1825 *ad vitam* benoemd zijn. De wet op het notaris-ambt verhindert niet, om zelfs de burgemeesters, welke na 1825 voor het eerst benoemd werden en daarbij het notariaat bekleeden te continueren; veelmin de zoodanigen, welke, voor hun leven aangesteld zijnde, geen continuatie of nieuwe benoeming behoeven. In dien zin heeft de regering dezelfde wet verstaan, toen op primo januari 11. de zes-jarige termijn voor de burgemeesters der steden verscheen,

waaromder er verscheidenen waren, die tevens het notariaat uitoefenden, doch allen, onverschillig of zij voor dan wel na de invoering der zes-jarige vernieuwingen waren aangesteld, in het bezit dier dubbele betrekking zijn verbleven. En welke reden kan er nu bestaan voor de regering, om ten opzichte der burgemeesters van het platteland eene geheel anderen weg in de slaan? Met het systeem van bevestiging (hetgeen men anders zoo gaarne op kleine ambten toepast) kan het in geen verband staan, daar de posten zelfs niet zullen gesupprimeerd worden en het dus slechts eene verwisseling van personen is. En zal die verwisseling ten gunste van de gemeenten nuttig vallen? Dit is, voor het minst, te betwijfelen, als men in aanmerking neemt dat, de tractementen, aan den post verbonden, op sommige plaatsen niet meer dan 750 en meermalen 300 of 400 bedragen, waarbij eene voldoende om bekwaam menschen te erlangen.

Of zou deze maatregel ook in verband staan met de voorgenoemde vermindering der armen, en het plan bestaan om de alzeo *per fas et nefas* vacant gemaakte plaatsen te doen vervullen door lustelingen, die op half tractement of met pensioen zullen worden weggezonden. Een overheerlijk geschenk voor de gemeenten, welke daarmede staan begunstigd te worden, om, in plaats van eenen algemeen geachten ambtenaar, die gedurende een aantal jaren van zorgvuldige pligtsbetrachting de behoeften zijner gemeente heeft leeren kennen en zich de algemeene heerschatting verworven, een jeugdigen officier, vreemd in de gemeente en volstrekt onbekwaam voor zijn ambt, aan hun hoofd geplaatst te zien.

Wij spreken niet van de misnoegdheid, welke uit dien maatregel in ons rijk, waar reeds zoo veel malaise heerscht, dat een minister die, zijns ondanks, heeft moeten opmerken en openlijk erkennen, zal voortvloeijen, vooral in die provincien, waar bijna in alle plattelands-gemeenten burgemeester en notaris in een persoon vereenigd zijn. Wij spreken niet van de verregaande onrechtvaardigheid, welke daardoor aan getrouwe ambtenaren zal worden toegebracht, door hen te berooven van een gedeelte hunner inkomsten, waarop zij recht hadden te rekenen; wij spreken niet van de belemmeringen en het ongerief, hetwelk de regering zelf zal ondervinden van onbekwame en aan de gemeenten opgedrongen ambtenaren; — al die bezwaren moge men als van minder gewigt beschouwen, het blijft niettemin eene waarheid, dat voor de regering geen grond, ja geen het minste recht bestaat, om de burgemeesters, welke voor 1825 zijn aangesteld, met het einde van dit jaar te ontslaan.

Wij mogen dan ook de hoop koesteren, dat de regering, wanneer men er werkelijk toe mogt overgaan, om bij den aanvang van het volgende jaar sommige burgemeesters door andere te doen vervangen, de gemaakte onderscheiding zal in het oog houden, en geen nieuwe ongegronde klagten zal doen rijzen, door de *ad vitam* benoemden gelijk te stellen met hen, die nimmer langer dan voor 6 jaar werden aangesteld.

(De *Arnhemse Courant* ontving dit stuk van eene te geachte hand om het niet in hare kolommen te willen opnemen. Met den inhoud kan zij zich echter geenszins vereenigen. Integendeel, zij zou er eene schennis der wet op het notariaat in zien, wanneer, bij de benoeming der burgemeesters ten platten lande, ook de notarissen op nieuw benoemd werden.

De inzender maakt onderscheid tusschen die burgemeesters, welke reeds vóór 1825 deze betrekking bekleed hebben, en die, welke eerst na dien tijd daartoe benoemd zijn. De eersten waren vóór het reglement van 1825 voor hun leven aangesteld en hadden dus, oordeelt hij, een *verkrege n* recht op die betrekking, hetwelk geene latere wet hun vermogt te ontnemen.

Maar kan immer een ambtenaar van een *verkrege n* recht op zijn ambt spreken? Dit is de denkbeelden van het privaat-regt op het publiek-regt toepassen. Zoo lang de ambtenaar om het ambt en niet het ambt om den ambtenaar bestaan zal, zal deze zich aan al de veranderingen moeten onderwerpen, die op eene wettige wijs, met betrekking tot dat ambt, gemaakt zijn. Dat het reglement op het bestuur ten platten lande van 1825 op eene wettige wijs ontstaan is, betwist de inzender niet. Door dit niet te betwisten erkent hij, wat ook moeyelijk legen te spreken viel, dat de burgemeesters geen afgeschaff reglement inroepen kunnen, ten einde op eene levenslangen, in plaats van eene zes-jarigen, ambtsduur aanspraak te maken. Het vroegere reglement kon den duur dier betrekking alleen zoo lang regelen als het gold. Afgeschaff kan

